A°. 1811. N° 18.

BATAVIASCHE KOLONIALE COURANT.

Vrijdag, den 3den van Bloeimaand.

Alle akten van het Gouvernement, die in deze courant geplaatst worden, zijn *Officieel*.

BATAVIA, *den 30sten van Grasmaand* 1811.

EXTRACT uit de Resolutien, genomen in RADE van INDIË.

op

Den 3den van Grasmaand 1811.

In naam van Zijne Majesteit, den KEIZER der Franschen.

De Heer President, heeft ter tafel geproduceerd eene schriftelijke communicatie van Zijne Excellentie den Heere Gouverneur Generaal, houdende:

Dat de verkoop van de geconquesteerde Bantamsche Domeinen-landen en van de Bazaar van Meester-cornelis op gisteren gevolg gehad hebbende, Hoogstdezelve dezer Vergadering kennis gaf, dat dezelve hebben gerendeerd Rds. 1473'000. aan papieren van crediet, of Rds, 467'000. boven de somma, waar voor dezelve waren getaxeerd, en dat Zijne Excellentie dien verkoop had goedgekeurd bij een besluit, het welk Hoogstdezelve nevens deze communicatie gevoegd had.

Dat vermits het rendement dier Landen door deze Vergadering volgens de daartoe genomen resolutie bestemd was, om daar uit aan de Weeskamer alhier af te leggen het bedragen van een millioen Rds. papieren geld, 't welk van dezelve door het Gouvernement was beleend onder verband van de voorschr: Domeinen-landen en andere eigendomme van het Gouvernement, Zijne Excellentie deze Regering voordroeg, om onder opheffing van het voorschr: verband, de Weeskamer door het ged: millioen Rds. te assigneren op de kas van Vendumeesteren, met authorisatie voor Vendumeesteren welmeld, om aan geds kamer het voorschr: montant van een millioen Rds. uit het rendement der meerm: geconquesteerde Bantamsche-landen en Bazaar van Meester-cornelis aftegeven, ten einde tevens gedeeltelijk te strekken tot beleening aan de koopers van twee derde gedeelte der koopschat;

Zoo is conform dit voorstel goedgevonden en verstaan, om, onder opheffing van het verband, waar onder de geconquesteerde verkochte Bantamsche-landen en andere eigendommen van het Gouvernement bij de Weeskamer alhier voor een millioen Rds aan papier van crediet verbonden waren, ged: Weeskamer voor het meerm: millioen Rds. te assigneren op de kas van Vendumeesteren, met authorisatie op Vendumeesteren welmeld om ged: Weeskamer het voorschr: montant van een millioen Rds. uit het rendement der meerm: verkochte geconquesteerde Bantamsche-landen en Bazaar van Meester-cornelis aftegeven, ten einde tevens gedeeltelijk te doen strekken tot beleening aan de koopers van ged: Landen van twee derde gedeelte der koopschat.

(onderst.) Acc. (was gett) J. I. VAN SEVENHOVEN, *Sec.*

(Uit de KONINKL. COUR. van den 20 Mei 1808.)

Geschied- en Aardrijkskundige Aanmerkingen omtrent de wegen, welke te land naar een Indostan leiden.

Sedert het zaamverbonden Europa van Engeland de vrijheid der Zeeën en den vrede der wereld terug eischt, zijn alle gemoederen, alle oogen naar dat beroemde en trotsche Indië gewend, hoofdbron dier rijkdommen, door middel der welken de gemeene vijand zoo vele wandaden betaald, zoo vele oorlogen bezoldigd heeft. De expeditiën van *Semiramis*, *Alexander*, *Tamerlan* en *Nadir-Schach* worden ons voor den geest gebragt; dan, in weerwil van zoo vele doorluchtige voorbeelden, wanen zekere vreesachtige en beperkte geesten, twijfel te verspreiden omtrent de mogelijkheid van eenen inval in Indië: deze onbetamelijke twijfel, door de lagen der Engelschgezinden versterkt, kan toebrengen tot het verlammen van den volks-geest op het vaste land; men moet denzelven dus te keer gaan. Het is met dit oogmerk alleen, dat wij de door geschiedenis en aardrijksbeschrijving aan de hand gegevene wegen zullen onderzoeken, om de legers, welke Europa moeten wreken, op de oevers van den Ganges te brengen.

Alle de latere expeditiën naar Indië, uit eene niet talrijke magt zaamgesteld, hebben den weg naar de Kaap de Goede Hoop ingeslagen; dezelve zijn vervolgens, naar gelang der omstandigheden, het zij op de kust van Koromandel, het zij op die van Malabar, geland. Het is bijna onmogelijk eene groote landing op de kusten van Bengalen zelven te bewerkstelligen. Van eenen anderen kant is die zetel van het Britsche Rijk in de Indiën van Koromandel afgescheiden door moeielijke doortetrekkene woestijnen; de eenigste gemakkelijke toegang dier provintie is door het noordwesten, den Ganges en de Djomna afzakkende. Voeg hier nog bij, dat een Europeesch leger, eensklaps in de brandende luchtstreek van het Schiereiland aan deze zijde de Ganges geworpen, een vreesselijk verlies door de ziekten moet lijden, terwijl hetzelve, te land aankomende, trapsgewijze aan de luchtstreek gewoon zou worden. Alle de Engelsche beschrijvingen wijten aan deze oorzaken den slechten uitslag, welken de tegen Bangalen, over Koromandel, gerigte ondernemingen gehad hebben.

Dan men kan niet beslissen, of eene Europesche magt, te Goa of te Kochin geland, zich niet langen tijd in het bezit van een gedeelte der kust van Malabar zou kunnen houden, door zich de natuurlijke grensscheiding van het Gates gebergte ten nut te maken. Het schijnt ons zelfs waarschijnlijk, dat deze weg de beste zou geweest zijn, om *Hijder-Ali* of *Tippo-Saib* te hulp te komen en te ondersteunen; doch thans is het Rijk van Mijsoure vernietigd; en om met Ponna, de hoofdstad der Maratten, gemeenschap te houden, behoorde men meester van Bombaij te zijn.

Het is ook op de kust van Malabar alleen, dat alle de tegen Indië gerigte expeditiën zijn uitgeloopen, het zij door den Arabischen, het zij door den Perzischen zeeboezem; expeditiën, voor het overige, geheel en al aan de mousons of jaarlijksche winden onderworpen, en waarvan, bij gevolg, de vijanden vooraf de komst kunnen berekenen. De eersten zouden vele andere voorwaarden, dan het bezetten van Egipten onderstellen; zij zouden vloten, op de roode zee gebouwd, vereischen. En waar vindt men het timmerhout? Toen de *Ptolemeussen*, door dien weg, eene handelgemeenschap met Indië openden, waren zij meester van een groot gedeelte van Ethiopië; of het tegenwoordig Nubië en Abijssinië; het is waarschijnlijk dit laatste geweest, hetwelk hun hout tot den scheepsbouw opleverde. Dan men zou ook meester moeten zijn van de havens van gelukkig Arabië of van Yemen, om eene zekere plaats tot bijeenkomst

vallen te hebben? het is de haven en de stad van Aden, waarvan de natuur zelve het tusschenpunt tusschen Indië en Egipten gemaakt heeft. Deze stad, genoemd in de prophetiën van Ezechiël, is ook door *Plinius* en *Philostorgus* beschreven als de verzamelplaats der Romeinsche vloten, welke zich naar Indië begaven. *Edrizi* en *Ibn- al- Ouardi* beschrijven dezelve als het middenpunt des handels tusschen Egipten en alle de zee-landen van Azia, vóór de ontdekking van den weg om de Kaap de Goede Hoop. In de jongste eeuw, hebben de Arabische Vorsten van Yemen den koophandel genoodzaakt de haven van Aden voor die van Moka te verlaten. Wij kunnen ook uit de Portugesche expeditiën vernemen, dat het bezitten van het eiland Kamarán, in den Arabischen zee-boezem, en dat van Sokotora, voor deszelfs ingang, noodzakelijk of ten minste zeer nuttig is voor de zekerheid der vloten, welke in die wateren zouden varen. Derhalve is 'er geen twijfel over, of Engeland zou aan de Mogendheden van Europa dien weg naar Indië kunnen sluiten.

Niet geheel is het even zoo met den Perzieschen zeeboezem gelegen. Ongetwijfeld hebben de Portugezen getoond, dat het bezetten van het eiland Ormus eenigzins over de heerschappij dezer kleine Middelandsche zee zou beslissen; het eiland Karek, in de achttiende eeuw bezet, levert insgelijks eene ligplaats op, waaruit een middelmatig smaldeel het binnenste van de Golf zou kunnen bewaken, eindelijk, de haven van Mascate is de verzamelplaats van alle de schepen, welke in de Golf niet willen binnenloopen, of 'er door den onmiddelbaren weg uitloopen; ook hadden de Portugezen dat punt bezet; doch de Iman van Maskate is, zegt men, de bondgenoot der Engelschen, die hem koren uit Bengalen leveren. Uit het dagboek des Kapiteins *Dubois*, waarvan een uittreksel in de *Jaarboeken der Reizen* te vinden is, schijnt het, dat de Engelschen eenen grooten invloed op alle de kusten van de Golf van Perziën uitoefenen; hunne Consuls deden 'er, in vollen vrede, de Franschen ombrengen, welken de ongevallen der zee in die vaarwateren bragt. De Arabieren, welke alle de kusten, benevens alle de eilanden van dien zeeboezem bezetten, zijn de onverschrokkenste zeelieden van Azia; hunne schepen zijn, voor hen, wat de kameelen voor hunne broeders, in de woestijnen, zijn; immer in oorlog, dan eens overwinnaars, dan overwonnenen, strekken hun hunne smaldeelen, nu eens om den vijand te verrasschen, en dan weder om zich aan de heerschappij eens veroveraars te onttrekken. Deze volken verdienen gewis de aandacht der staatkundigen; welligt zouden zij in eene eenvoudige expeditie eene onwaardeerbare hulp aan kapers tegens de Engelsche etablissementen van Malabar opleveren; doch het is niet langs dezen weg, dat een groot leger in het binnenste van Indiën kan doordringen.

Laat ons thans de wegen te land gadeslaan: dezelve zijn lang en moeijelijk; doch wij durven verzekeren, dat zij geenerhanden hinderpaal opleveren, welke een Europeesch leger van eene, aan het getal der vijanden, dat men te bestrijden mogt hebben, geëvenredigde magt, zou stuiten; wij durven zelfs 'er bijvoegen, dat eene zeer zwakke magt, door een stout en geschikt opperhoofd aangevoerd, vele kansen in haar voordeel zou vinden.

Een oogopslag op de kaart van den aardkloot doet ons al dra opmerken, dat, om van Europa naar Indië zich te land te begeven, men of door Perzië, of door het onafhankelijk Tartarijën, moet reizen.

Laat ons eerst den weg over Perzië in overweging nemen, en de onderscheidene wegen onderzoeken, welke naar het middenpunt van dat land, naar Ispahan, of naar Teheran geleiden, om vervolgens nader te zien, hoe zich van deze twee punten naar den Indostan te begeven.

Alexander, van Egipten en van Tijrus komende, moest natuurlijk Mesopotamië door, en den Euphraat en den Tiger overtrekken, om *Darius* te Arbela te bevechten; dan waaröm volgde deze overwinnaar, na zijnen zegepraal, *Darius* niet, die naar Ekbatana vlugtte? Waaröm keerde hij zich naar het zuiden, naar Babel, Susa en Persepolis, aldus aan den overwonnen Monarch den tijd gevende tot het verzamelen van nieuwe krachten, of ten minste, om zijnen persoon te redden? Het waren de bergen van Opper-Assijtië of het tegenwoordige Kurdistan, welke *Alexander* noodzaakten, dezen omweg te nemen.

De Romeinen, in hunne oorlogen tegen de Parthen, hebben schier altijd het voetspoor van *Alexander* gevolgd. Zelfs wanneer hunne legers door den Hellespont en den Bosphorus (van Konstantinopolen) kwamen, betraden zij Perzië niet door Armenië of Opper-Assijtië; zij verzamelden zich in Sijtië, en zochten zich van Mesopotamië, gelijk mede van den loop van den Euphraat en den Tiger, meester te maken. Nooit gelukte het hun, in Perzië door te dringen, zelden konden zij zich op den Tiger staande houden: eindelijk, Keizer *Julianus*, den overtogt over het Assijrisch gebergte willende overweldigen, schoot 'er zijn leven en de kern zijner troepen bij in.

Pompejus had nogtans aan de Romeinen den waren weg aangetoond, zijne expeditiën in Iberië en in Armenië strekten tot voorbeeld aan Keizer *Heraclius*, die Perzië deed beven; de Turken hebben nooit voordeel op de Perzen behaald, dan door dezelven naar den kant van Erivan en Tauris te overvallen. De doorluchtigste opperheeren van het hedendaagsch Perzië hebben de uiterste pogingen aangewend, om hun rijk aan dien kant te vergrooten.

Dan wij redekavelen hier in de onderstelling, dat het vereënigd Europa geene vijandelijke neiging vindt bij de Turken, noch bij de Perzen; deze onderstelling doet tot de laatste reden verdwijnen, welke een Europeesch leger mogt kunnen hebben, om liever in Mesopotamië nedertedalen, dan regstreeks door de vlakte van Armenië te trekken. Men kan dus van Konstantinopolen te Teheran komen, zonder aan hongersnood of pest, of aan smoorende hitte blootgesteld te zijn; men zou slechts eenige woeste oorden moeten doortrekken, doch welke gezond zijn, aangenaam, overvloedig in levensmiddelen, of ten minste, welke daar aan geen gebrek hebben.

De weg van Konstantinopolen naar Teheran, over Boli, Kastamoni, Amasia, (of door Angora en Tokat,) door Erzeroum en Tauris, kan slechts op 450 mijlen, de omwegen daarönder begrepen, gerekend worden. Wanneer men over Angora, Tokat, Sivas, Diarbekir, Mosul en Hamadan ging, zou de weg mogelijk een weinig minder onmiddelbaar zijn; doch dan behoorde men nog te weten, of zich legers regstreeks van Mosul naar Hamadan kunnen begeven; geen weg, welken hedendaagsche reizigers gevolgd hebben; wanneer men tot Bagdad nederdaalde, om door Zart (*Zagri Pijlie*,) in Perzië te komen, zou de weg meer dan 70 mijlen verlengd worden.

'Er zijn nog, voor een enkel reiziger of voor eene karavaan, twee wegen, om snel te Teheran te komen, te weten het zuidelijk Rusland tot Astrakan doortrekkende, van waar slechts 200 à 250 mijlen tot Teheran zijn afteleggen, het zij men de Kaspische zee, het zij men den Caucasus overtrekt. Dan het zou moeijelijk genoeg zijn, op dezen weg, de voor een leger vereischte magazijnen aanteleggen. Wat de vaart op de Kaspische zee betreft, moet men zich zoo wel de gevaren, waarmede de natuur dezelve heeft omgeven, als de onkunde der zeelieden van dat land, benevens het klein getal schepen, dat men 'er aantreft, voor den geest brengen: trouwens, Rusland is in staat, alle hinderpalen van dien kant te vereffenen.

Wij hebben de onderscheidene wegen nagegaan, welke van de grenzen van Europa naar de binnenste steden van Perzië leiden; thans zullen wij de beste wijze onderzoeken, om aan de oevers van den Indus en den Ganges te komen.

Alexander de Groote heeft, door eene rampspoedige ondervinding, bewezen, dat het uitermate gevaarlijk, en zelfs schier onmogelijk, voor een leger is, zich uit het eigenlijk gezegd Perzië, (Farsistan) door Kerman en Mekran, naar de oevers van den Neder-Indus te begeven. De gansche kust van Mekran, of het oude Gedrosië, is eene woestijn, vol van diep stuifzand; het gebrek aan levensmiddelen en de zeldzaamheid van water, zeggen *Strabo* en *Arrianus*, deden 'er een aanzienlijk aantal van *Alexanders* soldaten van honger en dorst omkomen. De Phenicische kooplieden, die het leger volgden, zagen aldaar den nardus, den ladanus, en eenige andere welriekende heestergewassen; men kan daaruit opmaken, dat de gewassen aldaar aan die van Arabië gelijken. De zeekust was voornamelijk door de *Ichthijophagen*, dat is de vischeters, be-

woond. Deze ellendige volken, na hunne visschen in de zon gedroogd te hebben, stampten die fijn, en maakten daarvan eene soort van brood, hetwelk zij op nieuw aan de stralen der Zon blootstelden, alvorens het te nuttigen. De huid der groote visschen, (mogelijk der blaasvisschen,) diende hun tot het maken van kleederen; derzelver ribben vervingen bij hen het timmerhout, tot het bouwen hunner hutten, welken zij met zeewier bedekten. Volgens *Diodorus* van Sicilië, bestaan 'er langs het strand ontzaggelijke banken van zee-wier, en zoo vast en wel aan elkanderen verbondene zandplaten, dat de ingezetenen 'er holen in maken, welke hun tot woonplaats verstrekken. Op andere plaatsen wonen zij op boomen, welke half in de zee groeijen (*rhizophorai.*) Deze gansche beschrijving der oude Ichtijophagen komt volmaakt overëen met de berigten der Portugezen en Engelschen, welke in de zestiende en zeventiende eeuwen op de kusten van Mekran aanlandden, en voornamelijk te Guadel, alwaar eene goede haven is. *Robert Covert* zegt zelfs, dat de inwoners, thans Baluches geheten, menscheneters zijn.

Hoezeer de provintie Makran geenen gemakkelijken weg oplevert, om in den Indostan doortedringen, moet eene verlichte staatkunde dat land niet vergeten in het geheel van het nieuw koloniaal stelsel van Azia.

De Persische karavanen, benevens eenige Europische reizigers van de zeventiende eeuw, doen ons drie andere wegen kennen; welke, van Oost-Perziën regtstreeks naar Kandahar, en van daar naar den Indostan geleiden. Een dezer wegen gaat van de stad Kerman; de tweede van die van Ijesd, de derde van die van Ispahan zelve; alle drie rigten zij zich naar de streken, die het meer Durrah omringen, welken de Hindmend besproeit, en waar de steden Zarang en Tarrah gevonden worden; eindelijk, naar Sigistan, een land, allerberoemdst in de Perzische romans, doch dat slechts bij tusschenruimten vruchtbaar is. Deze drie wegen loopen door de groote woestijn van het middenste van Perziën, en die van Ijesd, welke de kortste en gemakkelijkste schijnt, levert eene uitgestrektheid op van 80 woeste vlakten, alwaar de grond met zee-zout bezwangerd, en ontbloot van levensmiddelen en water is.

Noch *Alexander de Groote*, noch *Nadir-Schah* hebben eenige dezer drie wegen bruikbaar geoordeeld; beiden gaven zij aan den weg van Korasan de voorkeur; doch met omwegen, welken ik zal aantoonen, en waartoe zij niet anders besloten schijnen te hebben, dan door staats- en krijgs-omstandigheden van eenen bijzonderen, en alleen tot het oogenblik betrekkelijken, aard.

Alexander, na het in koren, vruchten en druiven van eene ontzaggelijke grootte, overvloedende Hijrcanië ten onder gebragt te hebben, trok naar den Aria-Palus, of het meer van Durrah, dwars door eenige kleine woestijnen, en vervolgens opwaarts, langs de oevers van den stroom Hindmend of Elijmander; hij vond aldaar slechts weinige levensmiddelen; een volkje, hetwelk de gebergten tusschen Mekran en Sigistan bewoonde, hem koren geleverd hebbende, ontving van hem den tijtel van *Euergètes* of weldadigen. Hij drong echter tot Kandahar (Alexandriën) door, en bevond zich nog slechts 70 mijlen van de oevers van den Indus; doch, voor het zand, de moerassen en de hitte beducht, keerde hij eensklaps naar de bergen terug; de fabelgeschiedenis verhaalt juist hetzelfde van *Bacchus*. Het is te vermoeden, dat de voorzigtigheid en de menschelijkheid alle de legerhoofden zullen noodzaken, zich, zoo digt mogelijk, bij de verhevene streken te houden, waar versch water, benevens eene gezonde koude, het ontstaan van pestziekten beletten.

Tot hier toe komt de optogt van *Alexander* met den weg van den Schot *Forster* overëen, zoo als hij dien beschreven heeft in zijne *reis van Bengalen naar Petersburg*, een werk, vertaald door den Heer *Langlès*, en buitengemeen belangrijk voor de genen, welke de vraag willen doorgronden, die wij in dit artikel aanroeren.

Alexanders expeditie naar Bactrië moet ons op dit oogenblik vreemd zijn: zij heeft niets gemeens met den weg, waar van wij spreken.

Uit Bactrië teruggekomen, maakte de Macedonische veröveraar eenen omweg in het gebergte, als of hij den Indus, bij deszelfs oorsprong, had willen omtrekken; doch hij zag zich genoodzaakt, tot Taxila of Attock aftedalen, om dien breeden en ongemeen snellen stroom overtetrekken. Vervolgens trok hij door de Pendjab of de kom van den Opper-Indus heen. De onvolmaakte kennis, welke hij had van de regenächtige en drooge jaargetijden der gewesten, onder de Keer-Kringen, wikkelde hem, van dat oogenblik af, in moeijelijkheden, welken het den krijgsheden van onzen tijd gemakkelijk zijn zou, te vermijden. Het klein eind wegs, 't welk hem overbleef afteleggen, van de oevers van den Hijphasis, alwaar hij stil hield, tot die van den Ganges, levert thans geenen aandachtwaardigen hinderpaal op.

De weg van *Alexander*, uit den omtrek van Teheran tot de Hijphasis, zonder de expeditie van Bactriën te rekenen, is slechts van 720 tot 760 uren gaans; men zou 'er 100 uren moeten bijvoegen, om te Delhij te komen.

Nadir-Schach, van Ispahan naar Delhij trekkende, volgde voornamelijk den weg van *Alexander*; doch, bij zijne terugkomst in Perzië, beschreven in de *Reis van Abdoul Kérijm*, door den Heer *Langlès* vertaald, besloot die onkundige of grillige veröveraar, regtstreeks van Attock naar Kandahar te rukken, de afgrijsselijke woestenij van Bounghicha doortrekkende; hij verloor daarbij de helft zijns legers, en het grootst gedeelte der ontzaggelijke schatten, welken hij in het Rijk van den grooten Mogol verzameld had. Te Herat, in Korasan, aangekomen, deed hij eene expeditie in Bucharijën, naar Bark en Samarkand, en keerde, door Mechehed, naar de Provintie Mezenderan. Deze weg leverde hem eenige zwarigheden op; hij moest woestijnen doortrekken, en levensmiddelen met zich voeren; dan, deze hinderpalen hadden slechts bij tusschenruimte plaats. De weg, welken Nadir volgde, van de oevers van den Opus of Gihon, om in Perzië terugtekomen, staat in een onmiddelbaar verband met den weg, dien *Alexander* in Bactriën, langs dien zelfden stroom, genomen had. Op die wijze zou men eenen nieuwen weg kunnen zamenstellen, welke ons van Teheran, over Mechehed, naar Balk, en van daar, door de engten van Bamean, naar Kaboul in Indië zou leiden. Deze weg zou 150 mijlen korter zijn dan die van *Alexander*.

De lezer zal bezeffen, dat alle deze zamenvoegingen niet dan aardrijkskundig zijn; de keuze van een' of ander' dezer wegen, in geval van wezenlijkheid, hangt van de staatkundige omstandigheden af; een leger, welk de Afgans tot vrienden zou hebben, zou, het voetspoor van *Alexander* volgende, groote gemakkelijkheden ondervinden; een leger, welk genoodzaakt zijn zou de Afgans te bestrijden, (die opgehouden hebben geducht te zijn,) zou, in Bucharyën doordringende, nuttige hulptroepen en volken aantreffen, waardig, om van het juk, waarönder zij gebukt gaan, bevrijd te worden.

Ons blijft thans nog over de wegen aantewijzen, die uit Europa naar Indië leiden, wanneer men, ten Noorden, de Kaspische zee omtrekt.

Russische Karavanen, vrij zwak geëskorteerd, hebben zich van de *linie van Ural* naar Khiva, hoofdstad van Kowaresmiën, nagenoeg op de oevers van den Oxus, begeven; zij zijn tusschen de Kaspische zee en het Meer Aral heen getrokken. De groote kaart van het Russisch Rijk, door het magazijn van landkaarten te Petersburg in het licht gegeven, teekent dien weg naauwkeurig af, zijnde ongeveer 180 mijlen lang; dezelve levert geene andere zwarigheden op, dan het gebrek aan water, en zulks slechts van afstand tot afstand. Met de marschtogten van *Nadir-Schach* en *Alexander* in Bucharijën zaamgebragt, zou die weg, van Uralskaja tot Delhij, 7 à 800 mijlen lang zijn. Niets zou in dien togt een leger van 20 à 30,000 Kosakken kunnen stuiten, zonder van de beter gedisciplineerde en beter gewapende troepen te spreken; doch op dien togt zouden Kosakken-paarden vereischt worden, gelijk 'er op dien naar Perzië kameelen noodig zouden zijn; in beide gevallen zouden muil-ezels, op de bergen, welke Bucharyën van Indië afscheiden, noodzakelijk of ten minste nuttig zijn.

De tweede weg uit Rusland naar den Indostan zal, aan gewone verstanden, zoo gevaarlijk en buitengewoon schijnen, dat ik dien niet durf aantoonen, dan na alvorens aan onze lezers herinnerd te hebben, dat zij hier slechts de droomen eens aardrijkskundigen, en

gheenzins de ontwerpen van een krijgsman lezen. Na die vooraf gezegd te hebben, kan men beweren, dat het zeer mogelijk schijnt, in den Indostan te komen, zonder den Indus over te trekken, en zie hier op welke wijze.

De Russische en Buchariesche Karavanen gaan en komen tusschen Orenburg in Rusland, en Bokara in groot-Bucharyën, door Taschkend, in Turkestan. Deze weg is van 40 à 50 dagreizen, doch men moet aan de Groote Kirgusen tollen betalen.

Van Taschkend naar Kashgar en Yarkend, steden van klein-Bucharyën, kennen wij den weg slechts oppervlakkig; nogtans schijnt het zeker, dat de legers van *Gengiskan* en *Tamerlan* door dien weg kwamen en terug keerden.

Van de stad Yarkend loopt een, door de kooplieden van den Indostan gebruikt wordende, weg, waarvan men de beschrijving vindt in de *Asiatic Researches*, vol. VI. Deze weg gaat door de ontzaggelijke wouden van klein-Tibet, van tijd tot tijd langs de oevers van den Indus loopende, en aan den noordkant van Kachemire uitkomende.

Dezen weg volgende, zou men den nog onbekenden oorsprong van den Indus omgetrokken hebben, welken men weet, dat zich tusschen Yarkend en Samarkande moet bevinden. In Kachemire aangekomen, zou men tevens meester zijn van den loop van den Indus, en van dien des Ganges; en dewijl men steeds nederwaarts zou gaan, zou men al de voordeelen hebben, welken de grond oplevert.

BEKENDMAKING.

Bij de Hooge Regering is de agio op het zilver geld, voor deze loopende maand, bepaald op *honderd* ten honderd.

EBTIJDNG.

Den 27sten van grasmaand is het eene engelsche schip van het rif van Smitje gezeild, en geankerd aan den N: W. kant van het eiland Edam.

Den 28sten is het zelve ten anker gegaan aan den noordkant van het eiland Hoorn.

De Engelschen zijn dezen voormiddag met vier sloepen van het schip, bewesten Onrust liggende, bij den suikermolen op het land Kramat aan den wal gekomen: naar het een en ander gevraagd hebbende, maar niets van hunne gading kunnende opdoen, hebben zij hunnen lust geboet, door omtrent tien tonnen suiker en een pakhuis in brand te steken; na derzelver vertrek, was het echter den Inlanderen gelukt, den brand in het pakhuis te bluschen, en alzoo nog een gedeelte te behouden.

Den 29sten nog een derde schip uit de west aan het opkomen benoorden het eiland Amsterdam; het bovengemelde van Hoorn gezeild en weder geankerd benoorden dat eiland.

Den 30sten is het derde engelsche schip namiddag ten anker gegaan boven den hoek van Krauwang; de twee anderen waren 's avonds zeilende beoosten het eiland Leijden om de noord, en

Den 1ste dezer van hier niet meer te zien. In den namiddag is weder een schip uit de noord in het gezigt- en des avonds ten anker gekomen binnen het eiland Alkmaar.

*** Langs den thans gebruikelijken weg geve ik bij dezen aan vrienden en bekenden kennis, dat mijn hartelijk beminde broeder CARL VON FRANQUEMONT, ridder, kolonel, en adjudant generaal van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, op maandag den 29sten der jongst verweken maand overleden is. Mij overtuigd houdende van het deel, dat des overledenen vrienden, die ook de mijnen zijn, in mijne regtmatige droefheid over een zoo smertelijk verlies wel zullen willen nemen, verzoeke ik deswegens van rouwbeklag verschoond te worden.

Welteveden den 3den van Bloeimaand 1811.

C. A. DAVID VON FRANQUEMONT.

ADVERTENTIEN.

Op zaturdag den 4den van bloeimaand 1811, zal door vendumeesteren, in het Heeren-logement op Jakatra, 's morgens te 9. uren, openlijk, voor rekening des boedels van wijlen *Andries Andriesen*, worden opgeveild en verkocht de volgende vastigheden; als:

No. 1. Zekere twee erven nu te zamen getrokken en tot een gemaakt, bebouwd met een groot nieuw steenen huis, kombuis, dispens, slavenvertrekken, paardestal en wagenhuis, enz. staande en gelegen binnen deze stad, aan de oostzijde van de groote rivier in 't blok Q 2, sub No. 16, 17, 71 en 72, belend ten westen met de barm langs de Tijgers-gracht en *J. A. Hofsteeder*, ten oosten met de gedempte Kaaijmans-gracht; ten noorden met Mejuff: *M. Teijsseire* en ten zuiden met *J. A. Hofsteeder*.

No. 2. Zeker fink tuinland, thans bebouwd met een nieuw steenen huis met pannen gedekt, benevens drie bamboesen pondokken met atap gedekt, staande en gelegen buiten de voormalige Rotterdammerpoort aan de noordzijde van de Angiolsche-vaart, of in het oosterveld het 1 deel van 't blok L, sub No. 26 en 27, belend ten zuiden met den heerenweg langs de Angiolsche-vaart, ten noorden met zee-strand, ten oosten met *Tjoa Hongko* en ten westen met *Que Kioko*. breed oost 8. gr., noorden 33. roeden, mitsgaders diep noorden 7 en halve gr., west van de heerenweg langs de Angiolsche-vaart tot aan zee-strand, getal van roeden, voorts zoo het zelve ter plaatze voorschreven gelegen; die daar in gading mogten hebben, komen ten tijde, plaatse en ure voorschr:, en doen in het koopen hun profijt.

Op maandag den 6den van bloeimaand 1811, zal door vendumeesteren verkooping werden gehouden voor het Negotie-huis van *Wijnand Lucas Baggers*, staande op de groote roea-malakka, van huismeubelen, goud en zilverwerken, gouden epauletten met boullions, chitsen, dranken in soort, en aarde-werken enz.

Op dingsdag den 7den van bloeimaand 1811, zal door vendumeesteren verkooping worden gehouden, voor het Negotie-huis van *Jan Veltshuijsen* op de voorrij, van verscheiden goederen, dranken, ijzer-werken, en andere goederen meer.

Op woensdag den 8den van bloeimaand 1811, zal door vendumeesteren verkooping worden gehouden voor het sterfhuis van den kolonel *Franquemont*, staande op Weltevreden, van huismeubelen, wagens en paarden, slaven, eenige fraaije goud- en zilverwerken enz.

Alle de geenen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den 2ste luitenant bij het regiment jagers *Straat*, gelieven daar van opgave te doen, aan den kapitein bij het 1ste regiment infanterie *Flanderka*, binnen den tijd van eene maand, gerekend van de eerste plaatsing dezes.

Alle de genen, welke iets te vorderen hebben, dan wel verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den kapitein der 2 kl. bij de koloniale marine *J. W. Schaligthorst*; gelieven daar van opgave te doen, binnen den tijd van zes weken, gerekend van den 26 van grasmaand tot den 10 van zomermaand 1811, aan den onder-havenmeester alhier *J. G. Sweebe*.

S. Suare maakt bekend, dat hij zijn woonhuis veranderd heeft, thans wonende in de Binnen-nieuwpoortstraat No. 2., maakt en verkoopt allerhande gouden en zilveren pasiementen, epaulets, sabelkwasten enz. verspreekt goede bediening en gematigde prijzen.

Deze Courant wordt uitgegeven te BATAVIA op 's Lands drukkerij.